

Warszawa, 13 maja 2021 r.

Znak sprawy: DRR.Ir.071.2.2021

Sprawę prowadzi: Sekretariat PRR

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes Krajowej Rady Izby Rolniczych

Dotyczy: odpowiedź na stanowisko Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 13.04.2021 r.

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 20.04.2021 r. zawierające stanowisko Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 13.04.2021 r., Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi informuje, co następuje.

Wymóg zawarcia umowy pomiędzy producentem produktów rolnych, a pierwszym nabywcą zawarty jest w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o *organizacji niektórych rynków rolnych* (Dz.U. z 2018 r. poz. 945 z późn. zm.) zastosowanych na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007.*

Umowa musi spełniać warunki określone odpowiednio w art. 125, art. 148 oraz art. 168 (w zależności od produktu) ww. rozporządzenia nr 1308/2013 tj. między innymi zawiera cenę do zapłaty za dostawę, która:

-jest niezmienna i określona w umowie; lub

-jest obliczana poprzez połączenie różnych czynników określonych w umowie, które mogą obejmować wskaźniki rynku odzwierciedlające zmiany warunków na rynku, dostarczoną ilość oraz jakość lub skład dostarczonych produktów rolnych;

Za brak umowy lub umowę wadliwą tj. niezawierającą wszystkich wymaganych elementów, nabywca produktów rolnych może zostać ukarany. Nabywca, który nabywa bez pisemnej umowy produkty rolne podlega karze pieniężnej w wysokości 10% zapłaty, natomiast ten, który stosuje wadliwe umowy, np. bez zawarcia ceny, polega karze w wysokości 4% zapłaty. Kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, dyrektor oddziału terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa właściwy według miejsca siedziby lub zamieszkania nabywcy albo wnioskodawcy.

Należy zauważyć, że jedynie Polska wśród państw członkowskich, wprowadziła na tak szeroką skalę obowiązek zawierania umów na dostarczanie produktów rolnych.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi informuje, że w roku 2019 opracowało projekt ustawy o zmianie ustawy *o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi*. Propozycje zmian polegały m.in. na rozszerzeniu delegacji ustawowej poprzez określenie rodzajów produktów, dla których minister właściwy dla spraw rynków rolnych mógłby określić w drodze rozporządzenia minimalny okres obowiązywania umowy lub minimalny okres od zawarcia umowy do realizacji dostawy wybranych produktów lub termin zawarcia umowy na dostarczanie produktów rolnych oraz możliwości ustalania przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych ceny referencyjnej określonego produktu. Zakup produktu rolnego poniżej ceny referencyjnej mógłby stanowić podstawę do zbadania przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, czy nie została nieuczciwie wykorzystana przewaga kontraktowa, co groziłoby wymierzeniem kary dla nabywcy. Propozycje zawarte w projekcie ustawy stanowiły pozytywną odpowiedź na postulaty zgłaszane przez producentów, w szczególności owoców miękkich. Projektowane przepisy były przedmiotem notyfikacji do Komisji Europejskiej. Komisja Europejska w dniu 4 października 2019 r. przekazała opinię szczegółową do notyfikowanego ww. projektu ustawy. Podkreśliła, że zgodnie z art. 168 ust. 6 rozporządzenia 1308/2013 wszystkie elementy umów na dostawę produktów rolnych zawieranych przez producentów, odbiorców, przetwórców lub dystrybutorów, w tym elementy obejmujące cenę do zapłaty za dostawę, są swobodnie negocjowane między stronami. W opinii KE nie jest dopuszczalne ustalanie cen przez władze krajowe. Ponadto KE zakwestionowała upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rolnych do określenia minimalnego okresu między zawarciem umowy a realizacją dostawy produktu rolnego oraz terminu zawarcia umowy. W opinii KE jedynie dopuszczalne jest określenie

minimalnego okresu obowiązywania umowy między producentem a pierwszym nabywcą produktów rolnych, zgodnie z art.168 ust.6 akapit drugi lit. a) rozporządzenia 1308/2013.

Pomimo wyjaśnień ze strony polskiej do zaproponowanych rozwiązań, KE podtrzymała w dalszej korespondencji swoje negatywne stanowisko. W związku z powyższym podjęta została decyzja o zaniechaniu dalszego procedowania prac nad projektem ustawy.

Mając powyższe na uwadze, należy zauważyć, że propozycje Lubelskiej Izby Rolniczej, w świetle obowiązujących przepisów, nie są możliwe do zrealizowania.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zachęca do korzystania ze wzoru umowy kontraktacji, który zawiera wymagane elementy umowy wynikające z przepisów rozporządzenia nr 1308/2013 Przykładowy wzór umowy został zamieszczony na stronach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

www.gov.pl/documents/912055/913531/wzr%C3%B3r_projektu_umowy_kontraktacji.pdf/095349ec-a3cd-941f-820f-415977d5daf7.

Ma on charakter uniwersalny – może być zastosowany do wszystkich produktów rolnych, zawiera postanowienia regulujące stosunki między stronami w zakresie m.in. jakości produktów rolnych, warunków realizacji umowy i terminów dostaw, procedury płatności, kar umownych oraz siły wyższej.

Z poważaniem

Waldemar Guba
dyrektor
Departamentu Rynków Rolnych
/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa danych osobowych dostępna jest pod adresem:

www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych